

Riigile kuuluvate äriühingute 2017. aasta lühikokkuvõte

Sissejuhatus

2017. aasta lõpu seisuga kuulus riigile osalus 32 äriühingus, sealhulgas oli riik ainuomanik 27 äriühingus ning enamusosalus kuulus riigile 4 äriühingus¹. Käesolevaga anname ülevaate 30² riigi enamusosalusega äriühingu kohta. Lisaks tuleb märkida, et alates 2017. aasta lõpust on kaks riigi osalusega äriühingut – AS Eesti Kaardikeskus ja OÜ Eesti Geoloogiakeskus – oma majandustegevuse lõpetanud ning ühingud on likvideerimisel. Aruandeaastal mõlemad siiski tegutsesid, mistõttu on nad analüüsi kaasatud. Äriühingute 2017. aasta koondtulemus (võrdluses 2016. aastaga) majandusaasta aruannete (olemasolul) ja saldoandmiku³ alusel on esitatud juuresoleval graafikul.

Suurenenud müügi käive, vähenenud puhaskasum

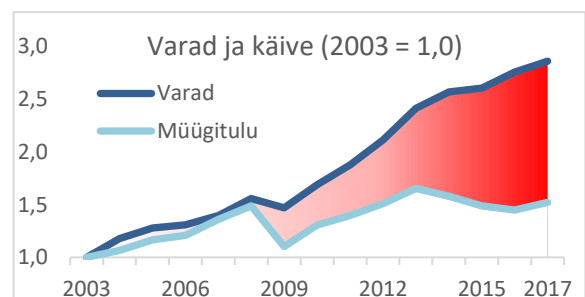
Riigi enamusosalusega äriühingute kogukäive pööras peale kolme järjestikkust langusaastat 2017. aastal taas tõusule. 2017. a müügitulu suurenes 77 mln euro ehk 5% võrra. Kusjuures tulude muutuse juures mängis sel aastal proportsionaalselt väga väikest rolli suurim riigi osalusega äriühing AS Eesti Energia, olulisima mõjuga olid AS Nordic Aviation Group ning Riigi Kinnisvara AS. Käive vähenes 10 äriühingus.

Riigile kuuluvate ettevõtete puhaskasumid kokku moodustasid 2017. a 185 mln eurot, mis tähendab ligikaudu veerandi suurust vähenemist võrreldes eelmise aastaga. Siin oli kõige olulisema mõjuga ettevõtte AS Eesti Energia, mille puhaskasumit mõjutab muuhulgas Auvere elektrijaama ehitajalt saadavad trahvid. Aastal 2016 oli trahvisumma 69 mln eurot ning aastal 2017 31 mln eurot. Ülejäänud ettevõtete agregeeritud puhaskasum isegi suurenes kokku 14,7 mln euro võrra. Suurima positiivse panuse puhaskasumite kogukasvu andis AS Nordic Aviation Group, mille teine majandusaasta lõppes 15,2 mln eurot parema puharsultaadiga kui käivitamisaja.

Peale ühte vaheaastat jaotas kasumit taas AS Eesti Energia, mistõttu riigi äriühingute kogu dividendisumma 2017. aastal kasvas 45 mln euro võrra. Kokku maksid riigi enamusosalusega ettevõtted dividende 139 mln eurot. Kuna 2016. aasta majandustulemused olid ülejäänud äriühingutes peale Eesti Energia üldiselt langevas trendis, siis maksid need ka 2017. aastal kokku 2,3 mln eurot vähem dividende kui aasta varem.

Riigi äriühingute varade maht jätkas kasvu

Alates 2009. aastast oli üldiseks probleemseks tendentsiks varade efektiivsuse pidev langus, 2017. aastal see negatiivne trend peatus, kuid veel ei paranenud. Juuresoleval joonisel on võrreldud varade ja müügi käibe muutumist alates 2003. a. Kuni 2008. a suurenesid varad ja käive sisuliselt võrdse kiirusega, kuid ülemaailmne finantskriis mõjutas seda tasakaalu tugevalt. Sellest ajast peale on varad kasvanud oluliselt kiiremini kui müügitulud, kusjuures peale 2013. a on müügitulud isegi langenud, kuid äriühingute varade maht on pidevalt kasvanud. Üldiselt on riigi osalusega

'17/'16

Varad		Laenukohustused	
	6 680 mln €		1 856 mln €
2016:	6 436 mln €	2016:	1 848 mln €
↑	245 mln € 3,8 %	↑	8 mln € 0,5 %

Käive		Kasum	
	1 603 mln €		185 mln €
2016:	1 527 mln €	2016:	241 mln €
↑	77 mln € 5,0 %	↓	-56 mln € -23,1 %

Dividendid		Omakapitali tootlus	
	139 mln €		5,2 %
2016:	94 mln €	2016:	7,1 %
↑	45 mln € 47,6 %	↓	-2,0 %

Töötajad		Kesk. brutopalk	
	13 605 in.		1 390 €
2016:	13 544 in.	2016:	1 305 €
↑	61 in. 0,4 %	↑	84 € 6,5 %

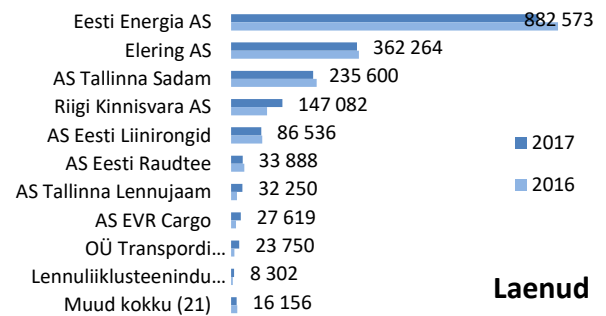
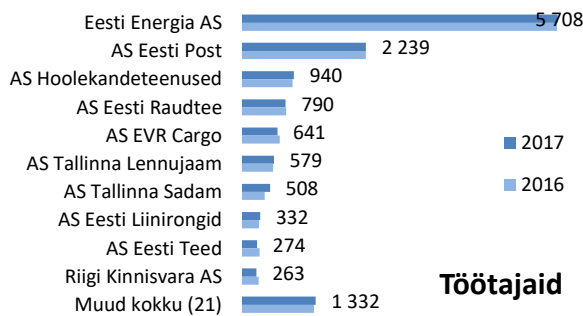
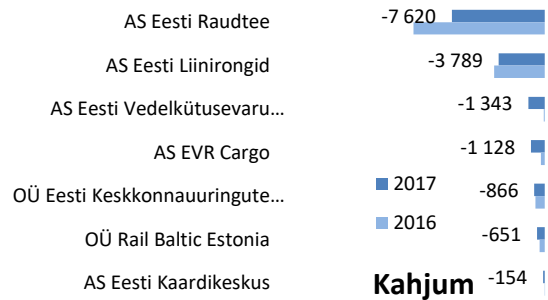
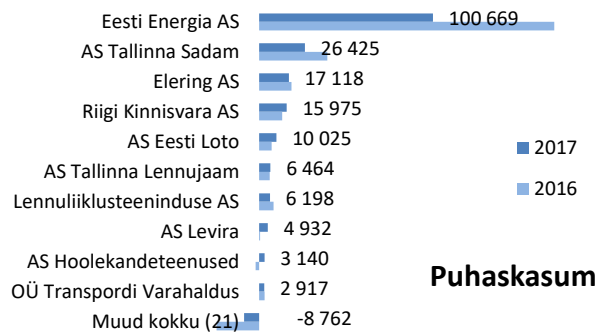
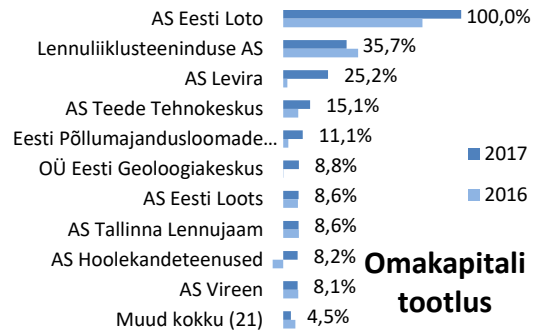
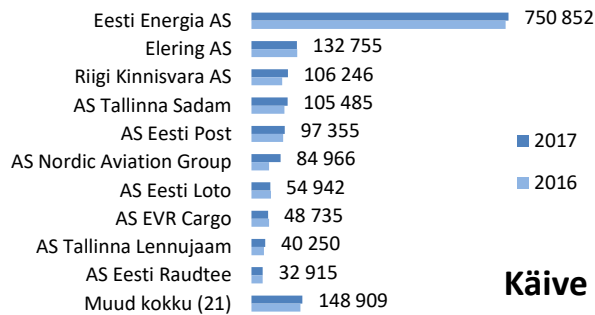
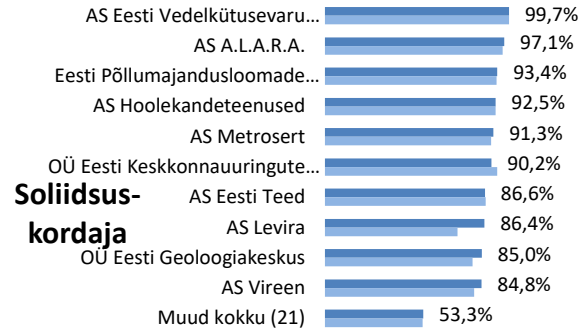
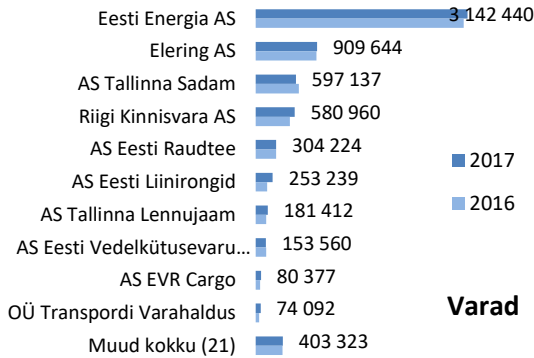
¹ AS-s Levira ei ole tulenevalt põhikirjast riigil ainuotsusõigust.

² AS-s Ökosil on riigil vähemusosalus ja AS Estonian Air on pankrotis ning neid ettevõtteid ei ole käesolevasse ülevaatesse kaasatud.

³ Riigi raamatupidamise eeskirja kohaselt esitavad kõik riigi raamatupidamiskohustuslased Rahandusministeeriumile saldoandmikke kas kuiselt või kvartaalselt ühtse kontoplaani alusel.

äriühingud endiselt piisavalt kapitaliseeritud ja kapitali struktuur on pigem konservatiivne ja madala riskiga. Küll aga tuleks ettevõtetel jätkuvalt pöörata tähelepanu investeeeringute vajalikkusele ja tasuvusele. Sellele aitaks kaasa ettevõtete nõukogude ja osaluste valitsejate täpsem eesmärkide seadmine ettevõtetele ning nõudlikkus eesmärkide ja majandustulemuste täitmise osas.

2017. a. põhinäitajad 10 suurema äriühingu lõikes:

Lisa 1. Riigi osalusega äriühingute nimekiri ja tegevusalad, aprill 2018

Äriühing	Riigi osalus %	Tegevusala	
Justiitsministeerium			
1	AS Eesti Vanglatööstus	100	Vangistusseaduse § 38 tulenevalt vangide tööhoive tagamine
Keskkonnaministeerium			
2	OÜ Eesti Geoloogiakeskus	100	Ehitusgeoloogilised ja -geodeetilised uurimistööd, likvideerimisel
3	AS Eesti Kaardikeskus	100	Geodeetilised ja kartograafilised tööd ning teenused, likvideerimisel
4	OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	100	Keskkonnauuringute läbiviimine
5	AS Ökosil	35	Ohtlike ja radioaktiivsete jäätmete kogumine ja jäätmeheidlate töö korraldamine
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium			
6	AS A.L.A.R.A	100	Paldiski endise tuumaobjekti ja Tammiku (Saku) radioaktiivsete jäätmete hoidla haldamine
7	Elering AS	100	Tarbijatele nõuetekohase energiavarustuskindluse tagamine
8	AS Eesti Loots	100	Kohustusliku lootsimise piirkondades lootsiteenuse osutamine
9	AS Eesti Post	100	Riigisiseste ja rahvusvaheliste postiteenuste osutamine ning üle-Eestilise postivõrgu funktsioneerimise ja arengu kindlustamine.
10	AS Eesti Raudtee	100	Raudtee infrastruktuuri majandamine
11	AS EVR Cargo	100	Kauba raudteevedu
12	AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur	100	Riigi 90 päeva vedelkütusevaru moodustamine ja haldamine
13	AS Eesti Liinirongid	100	Raudteetranspordi korraldamine, sealhulgas reisijatevedu, kaubavedu ja sellega kaasnevate teenuste osutamine
14	Lennuliiklusteeninduse AS	100	Tallinna lennuinfopiirkonna teenindamine, aeronavigatsiooniteenuse osutamine
15	AS Metrosert	100	Riigi mõõteetalonid, mõõtevahendite taatlemine ja kalibreerimine, väärismetalltoodete märgistamine ja vääriskivide ekspertiis
16	AS Eesti Teed	100	Riigi territooriumi piires teehoiu teenuste osutamine, sealhulgas erakorraliste teehoiutööde korraldamine ja teostamine
17	AS Saarte Liinid	100	Avalikust huvist lähtuva teenuse osutamine ning tulu teenimine, regionaalse infrastruktuuri haldamine
18	AS Tallinna Lennujaam	100	Lennuväljade ja lennujaama reisiterminalide töö korraldamine
19	AS Tallinna Sadam	100	Sadamate tööga seotud tegevused
20	AS Teede Tehnokeskus	100	Ehitusalane ja transpordiga seotud teadus- ja arendustegevus ning teenuste osutamine
21	AS KredEx Krediidikindlustus	66,67	Kindlustustegevus krediidikindlustuse ja selle alaliikides aktsiaseltsile väljastatud tegevuslubade alusel
22	AS Estonian Air	97,34	Lennuettevõtte käitamine ja sellega seotud tegevused, <i>Pankrotis</i>
23	OÜ Rail Baltic Estonia	100	Osaluse omandamine ja valdamine kolme Balti riigi ühissetevõttes RB Rail AS, mille ülesandeks on raudtee rajamine Tallinnast Leedu-Poola piirini.
24	AS Nordic Aviation Group	100	Lennuettevõtte käitamine ja sellega seotud tegevused
25	OÜ Transpordi Varahaldus	100	Valdusfirma tegevus
Põllumajandusministeerium			
26	Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	93,3	Põllumajandusloomade jõudluskontrolli läbiviimine, nende geneetilise väärtuse hindamine, piimakvaliteedi sõltumatu kontrollimine, samuti kõrvamärkide väljastamine.
27	AS Vireen	100	Teenuste pakkumine põllumajandustootjatele ja teistele toidukäitlejatele loomsetest kõrvalsaadusteks vabanemiseks
Rahandusministeerium			
28	AS Eesti Loto	100	Hasartmängude korraldamine ning sellega seonduvad tegevused
29	Riigi Kinnisvara AS	100	Riigile kui ainuaktsionärile kinnisvarateenuste osutamine ja riigi nõustamine kinnisvaraga seotud küsimustes
30	Eesti Energia AS	100	Elektrienergia, soojusenergia, võrguteenuse ning energiaga seotud lisateenuste müük Läänemere piirkonnas

31	AS Levira	51	Ringhäälinguprogrammide koostamiseks vajalike teenuste osutamine ja programmide edastamine
Sotsiaalministeerium			
32	AS Hoolekandeteenused	100	Erinevate hoolekande-, tervishoiu ja muude teenuste osutamine sh vajalike allhangete tegemine, mis on seotud hoolekandelise tegevusega.